

et Tidspunkt, da man havde bedre Tid, end man havde i de Dage, da det gjaldt om at faa Loven gennemført hurtigst muligt. (Ufbrydelse). Ja, de, som ikke kunne forstaa det, tillader jeg mig at paastaa, ikke kunne erindre, hvorledes Tilstanden dengang var, og det maa heller ikke staa klart for dem, hvorledes jeg altid har stillet mig i dette Thing i finansielle Anliggender. Netop i de Aar har jeg mange Gange udtalt mig overfor de daværende Finantsministre, og alle mine Udtalelser gaa i Retning af, paa ingen Maade at fremskille den finansielle Tilstand som bedre, end den var. Den var nemlig, som jeg udtalte, i Virkeligheden saaledes, at vi i mange Aar gif paa Underbalance, og at vi i adskillige Aar gif uden Haab om, at vi i en rimelig Tid kunde faae Balance, end sige et stort Overskud tilstede. Det gjaldt, i det Mindste efter min Overbevisning, om alle de Medlemmer, der udtalte sig i 1864, at de ikke tænkte sig, at Statskassen snart skulde kunne undvære dette Beløb, men derimod tænkte man sig Muligheden, ja endogaa Rimeligheden af, at man endogaa allerede i den følgende Samling kunde komme til at behandle Toldloven og derigjennem vedtage andre Forhøielser og Medsættelser, men derimod ikke i mindste Maade faae det Beløb, som gif ind i Statskassen, formindstet. Videre skal jeg ikke gentage idag, jeg tror ikke, det er til nogen Nytte nu at repetere denne Forhandling — det, som det ærede Medlem for Beise Ams 3die Valgkreds (Th. Nielsen) nu kom frem med, er jo nemlig ikke Andet end en Repetition af, hvad det ærede Medlem fra Middelfart (Monrad) udtalte i For.

Winther: Jeg vil kun sige, at de Herrer af dette Thing, som ogsaa vare Medlemmer af Rigsraadet, i alt Fald dem, som ikke høre til den Side, hvortil det ærede Medlem, som sidst talte, hører, vist dog ville kunne erindre, at det var med den største Uvillie, man gif ind paa Forhøielse af Tolden paa den Slags Artikler, hvis Prisbillighed i høi Grad have Interesse for det store menige Folk. Vi havde virkelig ikke den Gang indladt os derpaa, naar vi ikke havde stølet paa, at Regjeringens Udsagn var Sandhed, at det var en Skat, som man kun paalagde midlertidig. Naturligvis satte man ikke en bestemt Grændse, dertil kunde man ikke nok overser Forholdene den Gang; men man gav kun den Toldforhøielse, fordi man ikke den Gang i Dieblirket vidste noget andet Sted at finde Midlerne ved Siden af den anden Lov, som ogsaa blev omtalt her forleden Dag. Vi vilde have forsømt vor Pligt, hvis vi ikke havde gjort Indsigelser mod, at disse

Artikler bleve beskattede — der blev jo netop lagt Skat paa disse, fordi den store Del af Befolkningen brugte disse Sager — naar det ikke havde været, fordi vi saa, at det var nødvendigt i Dieblirket, og fordi vi stølede paa, at Regjeringen vilde staffe den bort, saasnart Finantserne tillode det. Derfor har jeg og Andre, som den Gang havde Sæde, den Overbevisning, at Loven ikke vilde vare en Dag længere, end det var nødvendigt for at klare de Udgifter, som Krigen foraarjagede. Saaledes var Stemningen den Gang i de Kredse, jeg hørte til, men det er muligt, at det var anderledes der, hvor det ærede Medlem for Kjøbenhavns 6te Valgkreds hørte hen. Det er Noget, jeg ikke kan sige Noget om, men vi Andre vilde have anset det som en Svigt af vor Pligt imod dem, som havde valgt os, hvis vi vare gaaede ind paa Loven uden som en rent midlertidig nødtvungen Foranstaltning, begrundet i den vanskelige Stilling, hvori vi i det Dieblirk befandt os. Derfor er det min inderligste Overbevisning, at det den Gang, Loven blev given, aldrig har været Meningen andet end, at den skulde være en midlertidig Lov, som ikke skulde vare længere, end Statens Krav absolut fordrede. Dette ere vi jo imidlertid nu ude over for længe siden, vi dnyge jo saa mange Penge op, at det endogaa giver Anledning til Tanter om at gjøre Udgifter, som af mange Menneker, ja jeg tør vel sige af den største Del af Befolkningen, anses for at ville føre til vort Lands Undergang, hvorimod Andre vel have den modsatte Mening. Disse Tanter vilde imidlertid slet ikke være opkomne, hvis vi ikke have strabet disse Penge sammen, til stor Skade for Cirkulationen ude i Befolkningen. Nei, jeg siger, det er Uret, at man har vedblevet at lade det gaa saa længe, og jeg ser ikke rettere, end at det er fuldstændig berettiget Krav, at man nu, da Statskassen virkelig ikke trænger til disse Penge, fordrer denne Skat affasset, der, tænkt som vedvarende, maa betegnes som en ren Uretfærdighed mod den store Del af Befolkningen.

Th. Nielsen: Jeg forstaaer jo nok, at det ærede Medlem for Kjøbenhavns 6te Valgkreds (Gad) ikke holder af den Slags Repetitioner, men Repetitioner kunne undertiden være rigtig gode, især ere de ret nyttige, naar man skal have en Ting rigtig godt prentet ind i Hovedet. Jeg tror overhovedet nok, at det vilde være nyttigt at holde sig til den Forudsætning under hvilken Loven blev given, dens Historie om jeg saa maa sige. Det vilde f. Ex. ikke være saa galt, om det ærede Medlem og mange Andre